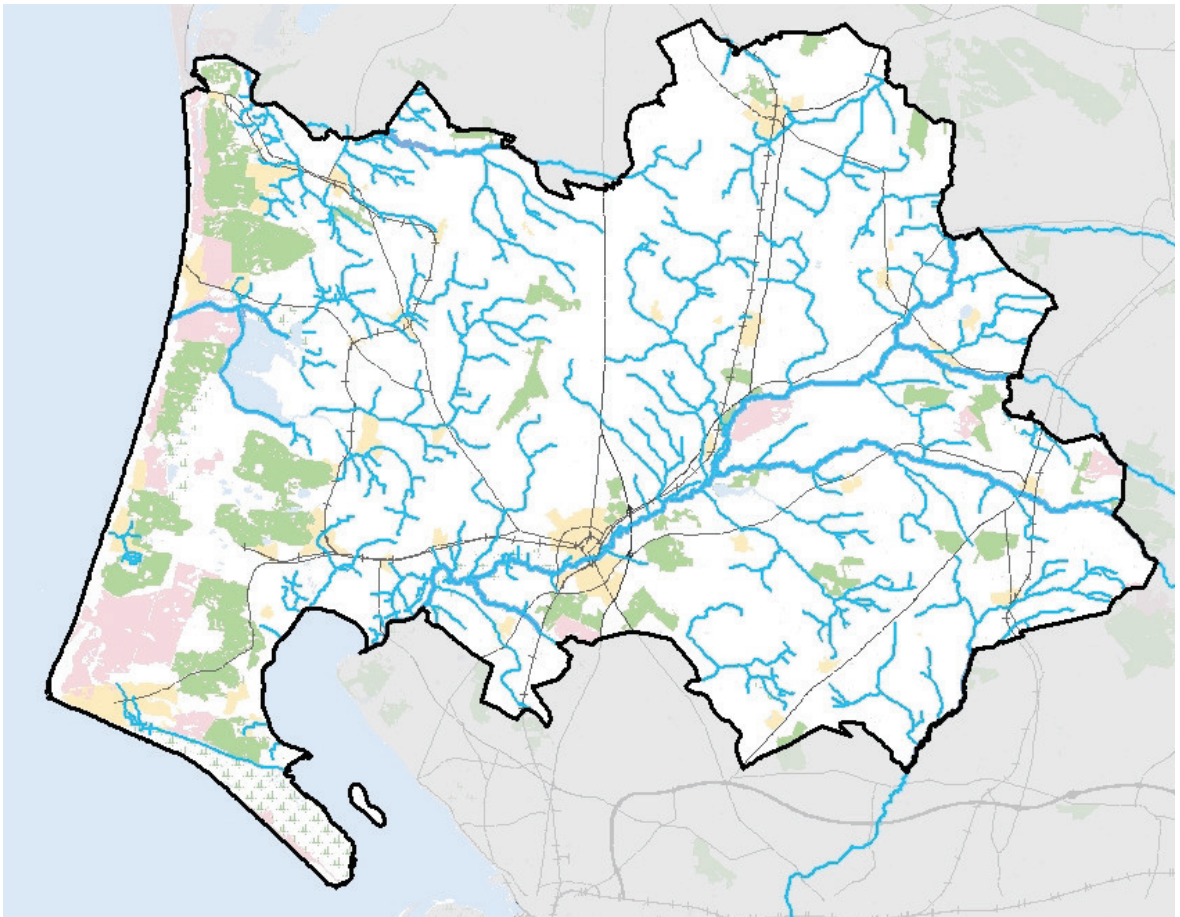

Varde Kommunes regulativhoveddel

2013

Indholdsfortegnelse

1	INDLEDNING.....	4
1.1	Status	4
1.2	Baggrund.....	4
1.3	Lovgrundlag.....	5
2.	VANDLØB OG VANDLØBSREGULATIVER	7
2.1	Varde Kommunes vandløbspolitik.....	7
2.2	Varde Kommunes vandløb.....	9
2.3	Vandløbsregulativer	9
2.3.1	Vedligeholdelsesprincipper.....	9
2.3.1.1	Oprensningsprincipper	9
2.3.1.2	Grødeskæringsprincipper.....	11
2.3.2	Valg af regulativtype	13
2.3.2.1	Modificerede skikkelsesregulativer.....	14
2.3.2.2	Q/H regulativer	15
2.3.2.4	Naturvandløb uden dimensioner	16
2.3.3	Principper for fastlæggelse af regulativmæssig skikkelse	17
2.3.3.1	Forhold til drænudløb	17
2.3.4	Principper for fastsættelse af strømrendebredde.....	18
2.4	Praktiske oplysninger	19
2.4.1	Udmåling af bræmmebredde.....	19
2.4.2	Skyggegivende vegetation.....	20
2.4.3	Lovlige vandingsmetoder.....	20
2.4.4	Etablering af rørbroer eller andre typer broer.....	21
2.4.5	Underføring af rør og kabler	22
2.4.6	Restaurering af vandløbene	23
2.4.6.1	Etablering af passagemuligheder for faunaen.....	23
2.4.6.2	Etablering af gydebanker.....	23
2.4.6.3	Frilægning af rørlagte strækninger	23
2.4.6.4	Brønddæksler på rørlagte strækninger	23
3.	PLANREDEGØRELSE	25
3.1	Vandplaner 2010 - 2016.....	25
3.2	Vandløbsmålsætninger	26
3.3	Vandindvinding.....	27
3.4	Jordbrug	27
3.5	Natur.....	27
3.6	Spildevandsplanen.....	28
3.7	Okker.....	29
3.8	Udsætningsplaner	30

3.9	Datagrundlaget.....	30
3.10	Konsekvenser af en regulativrevision.....	31
3.10.1	Afvandingsmæssige konsekvenser.....	31
3.10.2	Miljømæssige konsekvenser.....	31
4.	GENERELLE BESTEMMELSER.....	33
4.1	Administrative bestemmelser.....	33
4.2	Bestemmelser om sejlads.....	34
4.3	Bredejerforhold.....	34
4.4	Vedligeholdelse.....	37
4.4.1	Oprensning af aflejringer.....	37
4.4.2	Grødeskæring.....	38
4.4.3	Bredvegetation.....	40
4.4.4	Rørlagte strækninger.....	40
4.4.5	Generelt.....	40
4.5	Tilsyn.....	41
4.6	Revision.....	41
5.	PLANENS VANDLØBSRETSLIGE STATUS.....	43

Relevante links:

1. Vandløbsinformationer på kommunens hjemmeside:
<http://www.vardekommune.dk>
  - a. Varde Kommunes regulativhoveddel med bilag
  - b. Vandløbsregulativerne efterhånden som de bliver revideret
  - c. Liste over de kommunale vandløb med vandløbsnavne

2. Vandløbsinformationer vist på kort, findes også på kommunens hjemmeside
  - a. Vandløbenes navne og fysisk placeringer
  - b. Nuværende vandløbsmålsætninger
  - c. Vandløb med 2 m bræmmer
  - d. Sejladvandløb for småfartøjer som kanoer
  - e. Okkerpotentielle områder
  - f. Beskyttede naturtyper iflg. Naturbeskyttelsesloven

1 INDLEDNING

Varde Kommune er vandløbsmyndighed for knap 900 km offentlige vandløb og samtlige private vandløb i kommunen.

Denne regulativhoveddel beskriver Varde Kommunes overordnede **vandløbspolitik**, samt de principper vandløbsregulativerne er blevet og/eller fremover vil blive udformet efter ved den kommende revision af de eksisterende regulativer for offentlige vandløb.

De eksisterende regulativer er blevet udarbejdet under de gamle kommuner og af Ribe amt inden kommunesammenlægningen.

Regulativhoveddelen indeholder en **planredegørelse** for vandløbsregulativerne og de **generelle bestemmelser**, der er eller vil blive fælles for de offentlige vandløb i Varde Kommune.

Denne regulativhoveddels bestemmelser er gældende fremfor tilsvarende bestemmelser i de tidligere kommuners regulativhoveddele eller bestemmelser i de enkelte regulativer. Derved sikres et ensartet administrationsgrundlag for alle vandløb i Varde Kommune.

1.1 Status

Vandløbsregulativerne bliver lagt på Varde Kommunes hjemmeside efterhånden som de bliver revideret, <http://www.vardekommune.dk>

Regulativerne dækker flere/alle vandløb i samme vandløbsopland og eventuelt mindre nabovandløb.

Hovedparten af regulativerne vil blive revideret indenfor de nærmeste år. Enten som regulativrevisioner eller som tillægsregulativer. De største ændringer vil ske i vandløbsvedligeholdelsen, da det er et krav i statens vandpaner at denne ændres.

1.2 Baggrund

På grund af samfundets ændrede ønsker med hensyn til vandløbenes anvendelse, blev der i 1982 vedtaget en "ny vandløbslov". I denne **Lov nr. 302 af 9. juni 1982 om vandløb** (senest erstattet af Lov nr. 927 af 24. september 2009) blev det fastslået, at;

Vandløb kan benyttes til afledning af vand, men at det skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten

I den tidligere gældende vandløbslov, der var fra 1949, var formålet med vandløbene udelukkende at sikre afledningen af vand.

Denne ændrede opfattelse af vandløbenes benyttelse betød, at de gældende regulativer for vandløbenes vedligeholdelse med ét slag var blevet forældede og derfor skulle revideres.

Med baggrund i loven, er der efterfølgende blevet vedtaget bekendtgørelser og cirkulærer, der præciserer på hvilken måde vandløbsregulativerne skal udformes, og hvorledes der skal administreres efter loven.

1.3 Lovgrundlag

De relevante love, der knytter sig til revision af vandløbsregulativerne, samt administrationen og vedligeholdelsen af vandløbene er (i kronologisk rækkefølge):

Bekendtgørelse nr. 1436 af 11. december 2007 om regulativer for offentlige vandløb.

- **Lov nr. 927 af 24. september 2009: Bekendtgørelse af lov om vandløb (Vandløbsloven).**
- **Lov nr. 934 af 24. september 2009: Bekendtgørelse af lov om okker (Okkerloven).**
- **Lov nr. 932 af 24. september 2009: Bekendtgørelse af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (Miljømålsloven).**
- **Lov nr. 933 af 24. september 2009: Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse (Naturbeskyttelsesloven).**
- **Lov nr. 591 af 14. juni 2011: Lov om randzoner.**

Kommende revisioner af ovenstående love og bekendtgørelser kan findes på www.retsinfo.dk.

Vandløb & vandløbsregulativer

2. VANDLØB OG VANDLØBSREGULATIVER

2.1 Varde Kommunes vandløbspolitik

Vandløbsloven påpeger, at vandløbsvedligeholdelse skal sikre de afvandingsmæssige interesser, men at det skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten.

På trods af at de gamle regulativer henviser til målsætningerne i de gamle regionplaner, er det Vandplanernes målsætninger, der er gældende.

Den fremtidige vedligeholdelse af vandløbene efter regulativerne skal derfor tage udgangspunkt i vandplanernes vurdering af vandløbene og de målsætninger, der er beskrevet heri.

Nedenfor angives vandplanernes retningslinjer for vandløb for både Vadehavet og Ringkøbing Fjord. Retningslinjerne er gældende for begge oplande:

1. Vandet i vandløbene skal være så rent som muligt og have en temperatur, der sikrer, at de fastlagte miljømål for vandløb kan opfyldes.
2. Direkte indvinding af overfladevand fra vandløb skal så vidt muligt undgås. Hvor der foretages indvinding, og hvor vandet efterfølgende udledes igen, søges længden af den påvirkede vandløbsstrækning begrænset mest muligt, ligesom der sikres en så stor og naturligt varieret vandmængde som muligt. Der kan kun i særlige tilfælde gives nye tilladelser til indvinding af vand fra ferske overfladevandområder. De særlige tilfælde er fx indvinding fra de større vandløbs nedre strækninger, gravede bassiner og afvandingskanaler.
3. Vedligeholdelse af vandløb begrænses mest muligt og udføres kun i et sådant omfang, at det ikke hindrer opfyldelse af de fastsatte miljømål. Hvor grødeskæring er nødvendig, foretages den så vidt muligt manuelt, i strømmende eller netværk og altid under hensyntagen til natur- og miljømæssige interesser. Omfanget og udførselen af vedligeholdelsen af offentlige vandløb skal fremgå af et vandløbsregulativ, jf. vandløbslovens bestemmelser.
4. Slåning af vegetation langs vandløbets kanter, brinker og bræmmer udføres, så det ikke forhindrer en varieret beskygning af vandløbet.
5. Eksisterende bevoksninger af træer og buske langs vandløb bevares så vidt muligt og i så stor bredde som muligt. Bevoksningerne kan dog med fordel udtyndes, hvis de visse steder fastholder vandløbet i uønsket stor bredde.

6. Opgravning af bundmateriale i form af sand/mudder begrænses mest muligt, og der fjernes aldrig sten/grus fra bunden.
7. Hvor der forekommer dødt ved i og ved vandløb, skal dette så vidt som muligt blive liggende. Herved sikres den største mulige fysiske variation i og omkring vandløbene.
8. Der etableres så vidt muligt fuld faunapassage ved total fjernelse af menneskeskabte spærringer i vandløb. Hvor opstemninger bibeholdes af fx kulturhistoriske eller andre samfundsmæssige hensyn, sikres passagen eksempelvis ved etablering af 'naturlignende stryg' i selve vandløbet eller omløbsstryg med tilstrækkelig vandgennemstrømning.
9. Forbedringer af de fysiske forhold i form af vandløbsrestaurering udføres på en sådan måde, at vandløbene får mulighed for at sno sig og flytte sig, og de forbedrende tiltag skal dermed understøtte den naturlige udvikling frem mod mere varierede fysiske forhold. Vandløbsrestaurering, herunder åbning af rørlagte vandløb, skal gennemføres efter vandløbslovens bestemmelser.
10. Der tillades normalt ikke rørlægninger af vandløb.
11. Kortere rørlægninger i forbindelse med vejanlæg eller lignende bør udføres uden styrt og med vandløbsbunden ført ubrudt gennem rørlægningen.
12. Hvor der i forbindelse med restaurering, herunder genåbning af rørlagte vandløb, graves nyt forløb, søges selve tværprofilet etableret så 'naturlignende' som muligt. Flytning af vandløbet kan indgå som en mulighed i forbindelse med genåbning af en vandløbsstrækning. Det tilstræbes herved, at den hydrologiske kontakt med de nærmeste omgivelser bliver så naturlig som muligt, ligesom en unaturligt høj transport af sand og finere materiale modvirkes.
13. Hvor der i forvejen findes en unaturligt høj materialetransport i vandløbene, søges denne begrænset ved 'kilden', dvs. der hvor erosionen og udvaskningen til vandløbet optræder. Hvor dette ikke er muligt, kan der i stedet etableres sandfang.
14. Hvor der som et led i restaurering plantes træer og buske langs vandløb, udføres dette så 'naturlignende' som muligt hvad angår artsvalg og placering i forhold til vandkanten. Det skal samtidig sikres, at beskygningen fra planterne ikke bliver så stor, at brinkerne bliver ustabile, og den fysiske variation i vandløbet formindskes.
15. De fysiske forbedringer foretages, hvor det er muligt, for hele vandløbssystemer under hensyntagen til de tilgrænsende arealer, og så der sikres bedst mulig sammenhæng mellem vandløbssystemerne og de tilgrænsende arealer.
16. Reduktion af okkerbelastning bør primært foregå ved vandstandshævning og restaurering i de middel til stærkt okkerbelastede vandløb. Dog kan tiltag i form af okkersøer benyttes ved konkrete punktkilder. For de svagt okkerbelastede vandløb bør tilstanden forbedres ved ændret vandløbsvedligeholdelse.

2.2 Varde Kommunes vandløb

Varde Kommune er vandløbsmyndighed for knap 900 km offentlige vandløb. Liste over Vandløbsnavne og et kommunekort med oplysninger om vandløbenes placering, de nye målsætninger og andre vandløbsoplysninger kan ses på kommunens hjemmeside: <http://www.vardekommune.dk>

2.3 Vandløbsregulativer

For de offentlige vandløb skal der udarbejdet vandløbsregulativer, som udgør administrationsgrundlaget for vandløbene.

2.3.1 Vedligeholdelsesprincipper

I vandløbsregulativerne er bl.a. samtlige forhold omkring vedligeholdelsen af de enkelte vandløb beskrevet. Vandløbsvedligeholdelsen, der primært foretages af hensyn til de afvandingsmæssige interesser, fordeler sig på henholdsvis oprensning og grødeskæring.

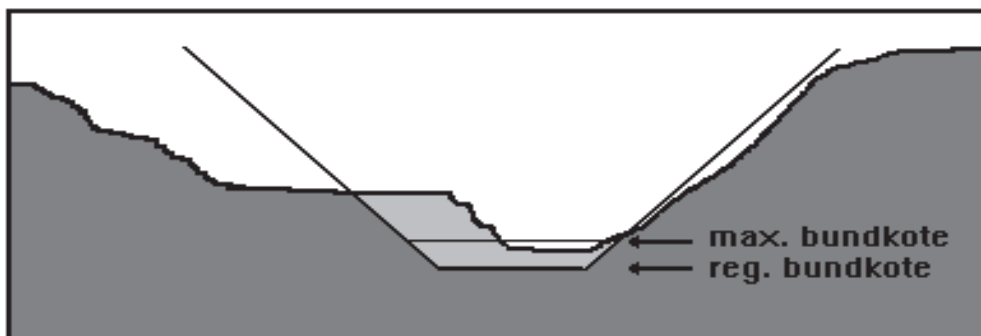
2.3.1.1 Oprensningsprincipper

Oprensningen retter sig mod aflejringer i vandløbet, der bevirker at vandføringsevnen nedsættes. Der kan være tale om en generel aflejring på vandløbsbunden, eller der kan være aflejret sandbanker i vandløbets sider, således at profilet indsnævres.

Aflejringerne er den væsentligste årsag til for høj vandstand i den "grødefrie" periode fra november til april. Såfremt faldet på vandløbet er tilstrækkelig stort, vil store afstrømninger f.eks. i forbindelse med tøbrud, "rense" vandløbet, således at der kun vil være enkelte steder, hvor aflejringerne vil blive liggende. Aflejringerne vil lægge sig på vandløbsstrækninger med svagt fald og ved opstemninger.

Aflejringer, der er til stede i vandløbet sidst på foråret, vil blive liggende i vandløbet indtil efteråret, hvor større afstrømninger kan skylle dem videre i systemet. Aflejringerne vil dog på grund af grødevæksten fordele sig således, at der vil blive aflejret materiale udenfor strømløbet, f.eks. efter grødeklatter. Bliver der så store aflejringer, at der er behov for oprensning, nøjes man med at konstatere dette sidst på foråret, mens selve oprensningen som hovedregel først iværksættes i august/september. Dette sker af hensyn til dyrelivet, der er mere "robust" jo længere hen på året man kommer. I lavt målsatte vandløb kan oprensningen dog godt foretages i sommermånederne.

Er vandløbet bredere end fastsat i regulativet, skal oprensningen foretages som en udvidelse af strømrønden, i lighed med, hvad der gælder for grødeskæringen (Se fig. 1. næste side).

Fig. 1. Eksempel på oprensning i strømrønde. Det lysegrå areal skal fjernes for at regulativet er opfyldt.

Der vil være nogle vandløb, hvor det på grund af godt fald og ubetydelig tilførsel af sand mm. ikke er nødvendigt at foretage oprensning. I sådanne vandløb er der ikke sat krav til overholdelse af regulativmæssige dimensioner. Linding Å er et eksempel på et sådant vandløb.

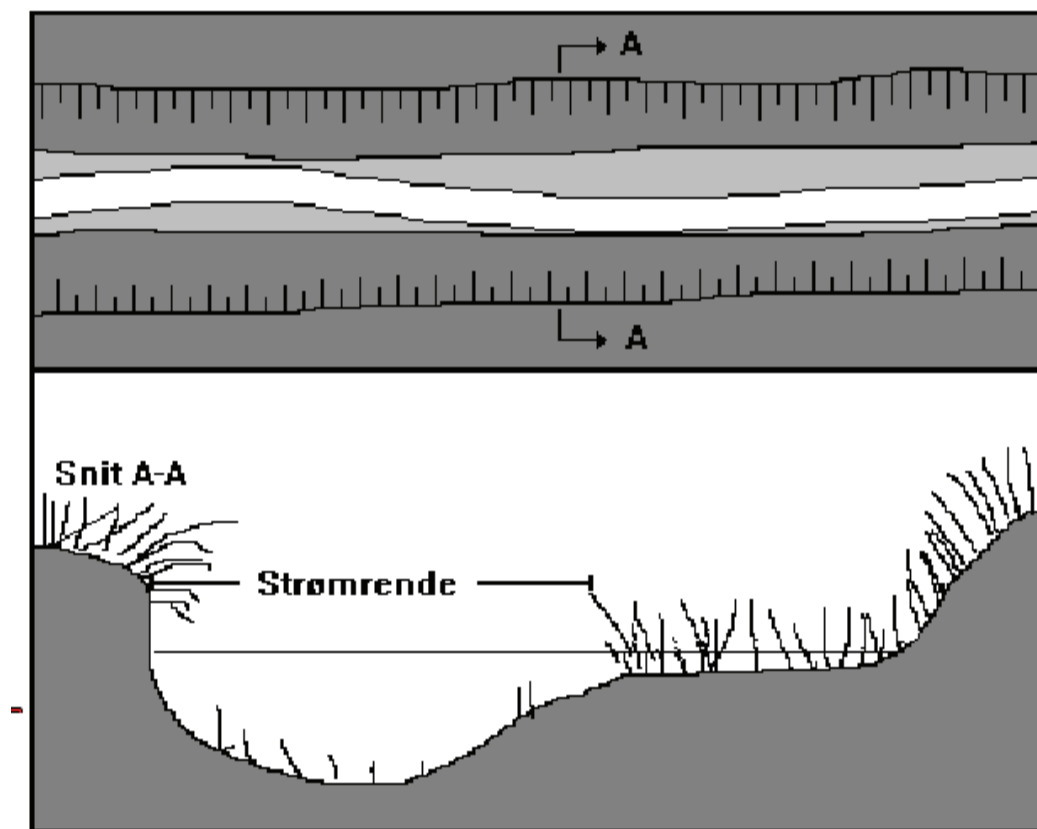
Der vil ligeledes være nogle vandløb, der gennemløber naturområder, der ikke har nogen afvandingsmæssige behov. Her **kan** der være sat krav til de regulativmæssige dimensioner, men der vil ikke være sat krav til regelmæssig kontrol af dimensionerne. Der vil kun blive foretaget kontrol og eventuel oprensning, **hvis** der er et reelt afvandingsproblem. Gellerup Bæk's midterste del er et eksempel på den type vandløb. Vandløbet er meget tilgroet i krat og alene kontrollen af dimensionerne er yderst vanskelig og bekostelig.

Der vil være nogle vandløb, som erfaringsmæssigt viser sig at være belastet af sandvandring. Kommunen vil i disse vandløb overveje effekten af og muligheden for at etablere et sandfang.

Et sandfang kan skabes ved at grave dybere i vandløbsbunden og eventuelt udvide vandløbet en smule i siderne. Etablering af sandfang kræver vandløbsretslig behandling og vil kun blive etableret efter aftale med de berørte lodsejere.

2.3.1.2 Grødeskæringsprincipper

I sommerhalvåret, fra maj til september, vil der være varierende mængder grøde i vandløbene. Samtidig med at grødevæksten stiger, vil nedbørsoverskuddet falde. En større del af nedbøren vil fordampe eller blive optaget af planterne inden den når vandløbet. Dette resulterer i en meget mindre afstrømning end i vinterhalvåret. Derfor vil der være plads til en del grøde i vandløbene, uden at det får negativ betydning for afgrøderne. For høj vandstand i vandløbene i september - oktober kan dog påvirke markernes evne til at bære tunge maskiner.

Fig. 2. Grødeskæring i en strømrinde giver tilstrækkelig god afvanding i sommerhalvåret, idet vandføringen er væsentlig lavere end i vinterhalvåret.

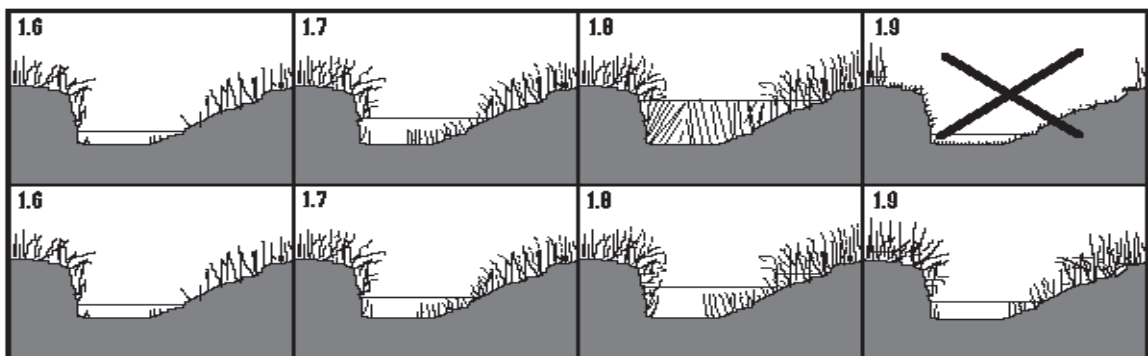
Grødevæksten vil bevirke, at vandstanden i vandløbene vil stige. I nogle vandløb foretages der en begrænset grødeskæring i sommerens løb, da vandstanden i august – september ellers kan blive for høj til manuel grødeskæring. I mange vandløb foretages dog kun én grødeskæring. Denne foretages normalt i august – oktober af hensyn til efterårsafstrømningen. I forbindelse med opfyldelse af vandplanen vil der af miljømæssige årsager generelt ske en reduktion af grødeskæringen.

Såfremt der fjernes en stor mængde grøde på én gang, som det ofte sker, når grøden fjernes maskinelt, - vil det store fald i vandstanden over få dage kunne bevirke, at brinkerne bliver presset ud af vandtrykket i jorden. Det vil give anledning til ustabile brinker og dermed flere aflejringer i vandløbet.

**Det bedste for vandløbsmiljøet er en nogenlunde konstant vandføringsevne.
Jo mere stabilt miljø, desto bedre for planter og dyr.**

En større plantemængde i vandløbet betyder mere føde til hele fødekæden, og grøden vil medvirke til at give mere varierede forhold i de forholdsvis ensformige regulerede vandløb. Ved at skæres grøden i en eller flere strømrrender opnår man den bedst mulige vandføringsevne med størst mulig grødemasse i vandløbet (se fig. 3).

Skæres grøden i slyngninger, vil det bevirke, at vandløbet får en bedre selvrensende evne. Sand og mudder vil leje sig uden for strømrrender. Tæt afklipping af al plantevækst i hele vandløbsprofilen tjener kun de afvandingsmæssige interesser og er ikke tilladt i dag, hvor der også skal tages hensyn til miljøet.

Fig. 3. Øverste række viser et eksempel på, hvordan grødeudviklingen og vandstandsforholdene kunne være under tidligere gældende vandløbsregulativer med én, maskinel grødeskæring sidst på sommeren. Nederste række viser udviklingen, hvor der skæres grøde efter behov i en strømrrende. Datoen står i øverste venstre hjørne.

Hvor plantevæksten består af vækster, der står med stive stængler hele året, som f.eks. tagrør eller dunhammer, kan det dog være nødvendigt at fjerne planterne i hele bundbredden. Dette skyldes, at disse planter har en hurtig genvækst, og strømrrender vil derfor hurtigt blive lukket igen. De nævnte planter er ikke særlig værdifulde for vandløbsmiljøet, men de kan have stor betydning for vandføringsevnen. Disse planter kan bekæmpes udenfor terminerne for grødeskæring efter kommunens vurdering af behovet.

Foretages flere grødeskæringer, skal strømrønden som oftest udvides til det maksimalt angivne ved sidste skæring, idet nedbørsoverskuddet og det landbrugsmæssige behov for afvanding stiger kraftigt om efteråret.

Såfremt sommeren bliver kold og regnfuld, vil grødevæksten være langsommere, og grødeskæringen vil eventuelt kunne begrænses til skæring af delstrækninger. I forbindelse med regulativrevisionen må det forventes, at der vil ske en del ændringer af grødeskæringsbestemmelserne for det enkelte vandløb.

Grødevæksten kan alternativt begrænses ved plantning af skyggegivende vegetation.

I forbindelse med vedligeholdelse af vandløbet kan det være nødvendigt med kørsel i afgrøderne. Dette vil blive begrænset mest muligt, men terminerne skal overholdes og skader i forbindelse med almindelig vedligeholdelse kan ikke kræves erstattet jf. vandløbsloven.

2.3.2 Valg af regulativtype

Med til en god vandløbskvalitet hører varierede fysiske forhold. Denne side af vandløbskvaliteten blev ikke tilgodeset med de gamle vandløbsregulativer fra før 1982, der fastholdt vandløbene i en unaturlig, trapezformet skikkelse med en bundbredde, og et anlæg på 1-1,5. Derved blev vandløbene ensartede, og uden den variation, der er nødvendig for at opretholde et naturligt og varieret dyre- og planteliv.

Nyere regulativtyper, som f.eks. vandføringsevne-regulativer og modificerede skikkelses-regulativer giver mulighed for, at vandløbene kan udvikle sig naturligt. Begge disse regulativtyper er anvendt i de nugældende vandløbsregulativer.

Vandføringsevne-regulativer er forholdsvis komplicerede og der kræves måling af vandføring for at kunne anvende kontrolbestemmelserne. Til gengæld kan disse vandføringsmålinger udstrækkes til at gælde længere strækninger af vandløbet, hvis vandføringsmålingerne korrigeres for oplandsstørrelse og sammenholdes med vandstands aflæsninger på stationerne. Disse vandføringsevnebestemmelser er kun anvendt på enkelte strækninger i de tidligere Amtsvandløb. I forbindelse med den kommende revision af vandløbsregulativerne vil det blive vurderet om regulativbestemmelserne skal laves om til skikkelsesbestemmelser.

Alle de tidligere kommunevandløb har modificerede skikkelsesregulativer. Vandløbene i den tidligere Helle Kommune kontrolleres efter styrekoteprincippet, der er en form for modificeret skikkelsesregulativ. Regulativerne efter styrekoteprincippet vil ved den

kommende revision blive ændret til samme type modificerede skikkelsesregulativer beskrevet nedenfor.

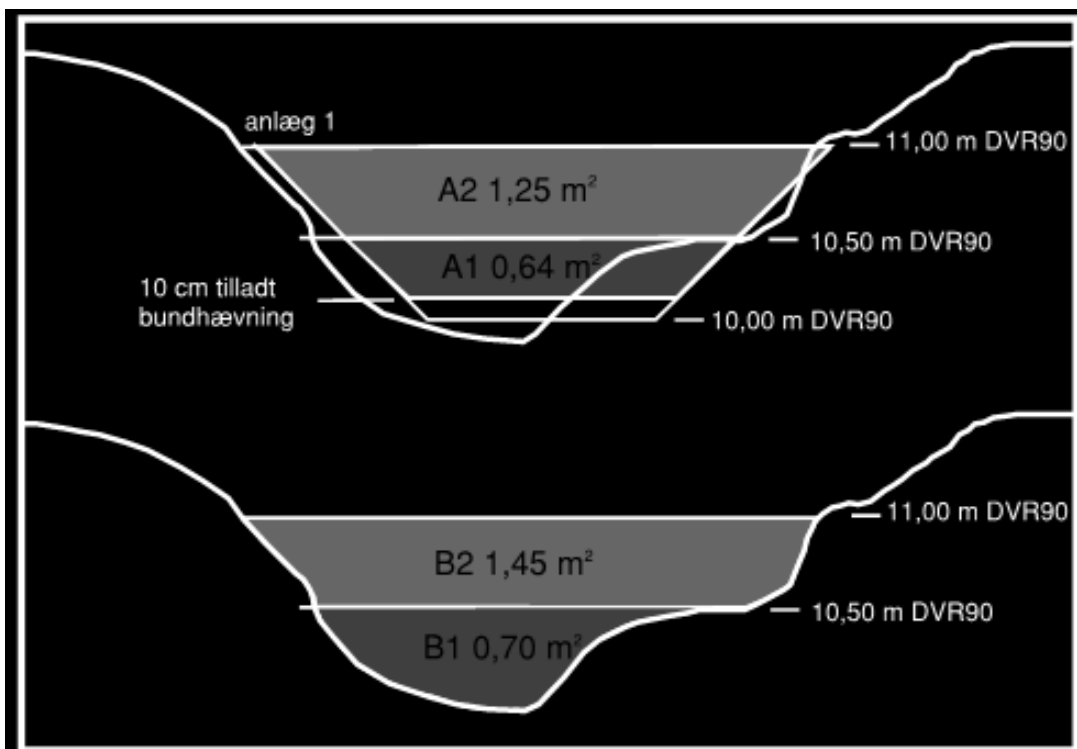
De regulativmæssige bestemmelser for de tidligere amtsvandløbs strækninger med vandføringsevnekrav vil, for de strækninger, hvor dybde- og bundforhold tillader tværprofilopmåling, sandsynligvis blive ændret til modificerede skikkelsesregulativer. Hvor dybdeforholdene kræver brug af båd for opmåling af tværprofiler vil vandføringsevnerregulativ blive overvejet.

2.3.2.1 Modificerede skikkelsesregulativer

Her sættes i lighed med de traditionelle skikkelsesregulativer krav til en bestemt skikkelse, men det accepteres, at aflejringen fordeler sig ujævnt, således at det, der ligger over 10 cm, i forhold til regulativmæssig bund, ikke nødvendigvis skal graves af. Der sættes krav til, at et bestemt tværsnitsareal skal være til stede under et bestemt niveau over den regulativsatte bundkote.

Det skal bemærkes, at de gamle regulativer er i kotesystemet Dansk Normal Nul (DNN), mens de nye regulativer vil anvende kotesystemet Dansk Vertikal Reference (DVR90). Omregningen fra DNN til DVR90 sker ved at trække ca. 11 cm fra DNN koter i Varde-området og ca. 10 cm fra DNN koter i Ølgod-området.

Regulativet er overholdt på eksemplet i fig. 4, idet de lysegrå tværsnitsarealer i det opmålte profil (B1 og B1+B2), er større end de lysegrå arealer (henholdsvis A1 og A1+A2), som regulativet foreskriver, skal være til stede.

Fig. 4. Kontrol af regulativerne sker ved sammenligning af de opmålte tværsnitsarealer med de tværsnitsarealer regulativet foreskriver, skal være til stede.

Kontrollen af regulativet sker ved nivellering og måling af tværprofiler. Arealbestemmelse af tværprofilet foretages EDB-mæssigt. Der kontrolleres tværsnitsarealer i forskellige niveau'er over vandløbsbunden afhængig af det enkelte vandløbsprofil. Kontrolniveauerne vil fremgå af de enkelte vandløbsregulativer.

Eksempel med baggrund i fig. 4

Regulativet foreskriver 1 m bundbredde, anlæg 1 og bunden i kote 10,00 m DVR90. Kontrollen med overholdelse af regulativet skal ske henholdsvis 0,50 og 1,00 m over regulativmæssig bund, dvs. i kote 10,50 m og 11,00 m DVR90.

Da der tillades 0,10 m bundhævning over regulativmæssig bundkote, bliver det afstrømningsareal (A1), der skal være til stede under kote 10,50 m DVR90: 0,64 m² og det areal (A1+A2), der skal være til stede under kote 11,00 m DVR90: 1,89 m². Fig. 4 er ikke målfast.

Da det opmålte profil har arealet (B1) 0,70 m² under kote 10,50 m DVR90 og arealet (B1+B2) 2,15 m² under kote 11,00 m DVR90 er regulativet overholdt.

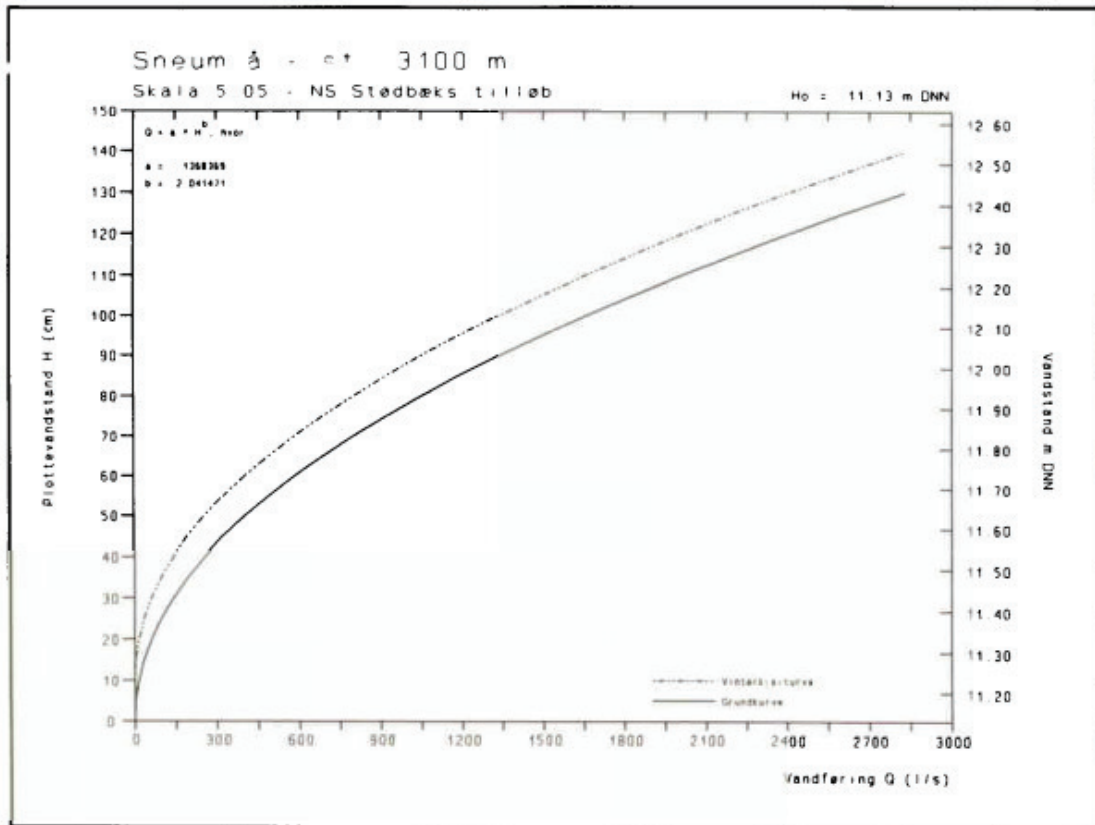
I regulativer efter styrekoteprincippet er styrekoten fastsat ved at beregne vandspejlshøjden ved medianmaksimumsafstrømning. Hertil anvendes Mannings formel. Det tværsnitsareal, der ved opmålingen lå under den beregnede vandspejlshøjde, angav det regulativmæssige tværsnitsareal, der skulle være til stede for at regulativet var overholdt. Der er således kun ét niveau over bunden, hvor tværsnitsarealet skal kontrolleres mod. I regulativet er der således angivet et areal og ikke en bundkote.

2.3.2.2 Q/H regulativer

Ved anvendelse af Q/H regulativer kontrolleres vandløbets vandføringsevne ved at sammenholde vandspejlshøjden (H) med den målte vandføring (Q). Der sættes krav til, at vandspejlshøjden skal holde sig under en bestemt kravkurve ved en bestemt vandføring. Såfremt dette ikke er tilfældet, skal der ske oprensning af vandløbet. Vandføringen kan kun måles med en rimelig nøjagtighed i større vandløb og kun på ikke stuvningspåvirkede strækninger, hvorfor regulativtypen kun er anvendt på strækninger i kommunens større vandløb, der tidligere har været amtsvandløb.

Regulativerne indeholder en række stationer med kravkurver (regulativmæssig vandføringsevne), men der skal ikke måles vandføring alle steder, idet vandføringsmålingen kan anvendes til at udregne en afstrømning i l/s/km². Med baggrund i oplandene til de enkelte stationer kan den teoretiske vandføring beregnes og sammenholdes med den målte vandstand på stationen. Derved kan én vandføringsmåling (typisk ved en bro) anvendes til at kontrollere flere stationer med kravkurver.

Eksempel på kravkurve i Sneum Å (tidligere amtsvandløb) st. 3100 er vist nedenfor.

Hvis der f.eks. måles et vandspejl på den tilhørende skalapæl på 100 cm ved en vandføring på 1.200 l/s, så er vandføringsevnen ikke tilstrækkelig jf. regulativet og der skal foretages en oprensning af vandløbet.

2.3.2.4 Naturvandløb uden dimensioner

Varde Kommune har vandløb, hvor der ikke er fastsat regulativmæssige dimensioner. I disse vandløb er det ikke nødvendigt at foretage oprensning. Bl.a. den yderste del af Varde Å (fra Marie Bæks udløb i Varde Å til udløbet i Ho Bugt) er der ikke fastsat dimensioner. Her vil vandløbet fortsat skulle være naturvandløb uden krav til dimensioner og vedligeholdelse.

2.3.3 Principper for fastlæggelse af regulativmæssig skikkelse

De eksisterende regulativer er alle baserede på en opmåling af det pågældende vandløb. Resultatet af denne opmåling er blevet sammenlignet med de tidligere regulativbestemmelser og de nuværende regulativmæssige dimensioner er blevet fastlagt ud herfra.

Der forventes ikke ved den kommende regulativrevision at blive ændret væsentligt ved de eksisterende regulativdimensioner. Opmåling af vandløbene vil kun blive foretaget i et begrænset omfang. Ændring af dimensionerne kræver en forudgående reguleringssag.

For en stor del af Varde Å's vedkommende er den regulativmæssige skikkelse et resultat af Snæbelprojektet, der blev endelig afsluttet i 2012.

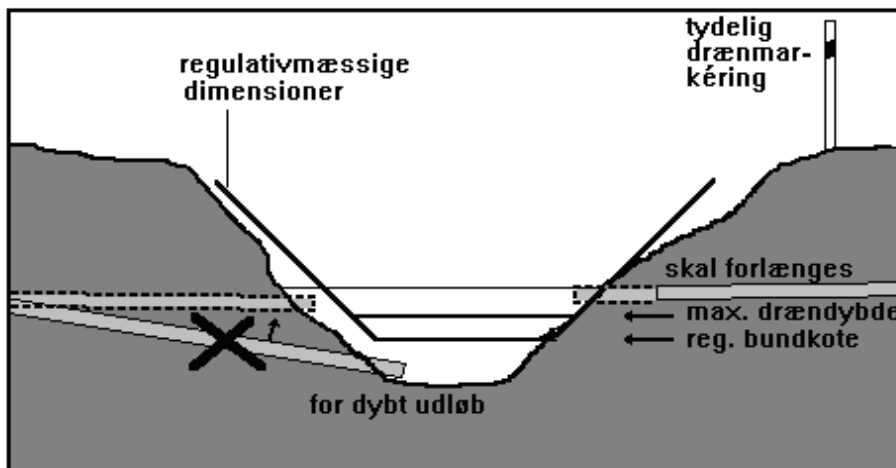
2.3.3.1 Forhold til drænuvløb

Der er ikke kendskab til antallet af drænuvløb i Varde Kommune. Det sandsynlige antal ligger nok over 5000 drænuvløb, hvorfor kommunen ikke kan garantere, at disse vil blive friholdt for sandaflejring.

Lodsejere med drænuvløb må selv føre kontrol med om drænuvløbene er ved at sande til, eller om vandløbet naturligt indsnævres eller slynger sig væk fra drænuvløbet, således at det vil være nødvendigt at forlænge drænrøret. Drænrør bør i lodsejerens egen interesse være tydeligt markerede - f.eks. med en trykimprægneret pæl, der rager op over plantevæksten.

I det omfang det er muligt, vil der ved vedligeholdelsen blive taget hensyn til eksisterende drænuvløb, såfremt de er tydeligt afmærkede og deres udløb er placeret over den tidligere regulativmæssige bundkote.

Kommunen har ikke lov til at vedligeholde vandløbet dybere end regulativet foreskriver, hvorfor det vil være hensigtsmæssigt for lodsejerne at ændre forløbet af for dybt liggende drænrør.

Fig. 5. Forkert og korrekt anlagt drænudløb.

Nye drænudløb skal lægges mindst 0,10 m over den i regulativet anførte regulativmæssige bundkote jf. fig 5. For vandløb i den tidligere Helle Kommune, skal drænudløbet placeres over den i styrekoteregulativet anførte drændybde.

2.3.4 Principper for fastsættelse af strømrendebredde

Det er ikke muligt at regne sig frem til en "rigtig" strømrendebredde, set ud fra afvandings- og miljømæssige interesser. Strømrendebredderne og grødeskæringsterminerne vil derfor blive reviderede ud fra de seneste års erfaring med strømrendeskæring. Strømrendebredderne vil ofte blive sat til mellem 50 og 75 % af regulativmæssig bundbredde i sommerperioden - og til mellem 75 og 100 % af regulativmæssig bundbredde ved sidste grødeskæring.

Hvor den nuværende vedligeholdelsespraksis er til hinder for opfyldelse af vandplanernes mål for vandløbet, skal der ske en ændring af vedligeholdelsen.

Den ændrede vandløbsvedligeholdelse kan medvirke til, at vandløbet kan udvikle sig mere naturligt med henblik på at forbedre levesteder for dyr og planter. Behovet for at ændre vedligeholdelsen er forskellig fra vandløb til vandløb. Dette vil bero på en konkret vurdering. For nogle vandløb vil der være behov for helt at ophøre med vedligeholdelse, mens for andre vil det være nok at reducere den nuværende praksis. Dette kan f.eks. være mere skånsom vedligeholdelse eller reduktion i antallet af årlige grødeskæringer.

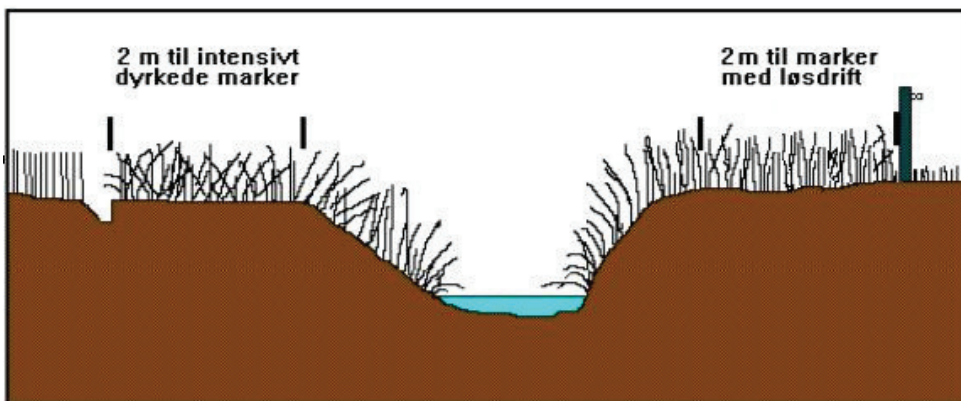
Til vurdering af mulighederne for omlægning af grødeskæringen vil bl.a. blive anvendt: Vejledning om Grødeskæring i vandløb:

http://www.naturstyrelsen.dk/Udgivelser/Aarstal/2008/Vejledning_groedekaering.htm

2.4 Praktiske oplysninger

2.4.1 Udmåling af bræmmebredde

Kravet til bredden på udyrkede bræmmer langs vandløbene er 2 m langs de naturlige - eller i statens vandplan målsatte vandløb. For alle andre vandløb er bræmmebredden 1 m. Det er ikke tilladt at opstille faste hegn langs naturlige eller i vandplanerne målsatte vandløb inden for 2 m-bræmmen. Udmålingen af bræmmebredden er vist på fig. 6. I øvrigt henvises til Vejledning om bræmmer langs vandløb og søer. Skov- og Naturstyrelsen Januar 2002.

Fig. 6. Udmåling af bræmmebredder langs vandløb.

Høslet og afgræsning i bræmmen er tilladt. Varde Kommune kan påbyde opsætning og vedligeholdelse af et flytbart hegn i bræmmen, såfremt der er risiko for nedtrængning og ødelæggelse af brinken. Med hensyn til hegnsbestemmelserne henvises til de enkelte regulativer. I fig. 6 er vist et eksempel med 2 m afstand til marker med løsdrift, men afhængig af en konkret vurdering, kan hegn undlades eller påbydes opsat med en anden afstand.

Afstandskrav i de eksisterende regulativer er gældende indtil det enkelte regulativ er revideret.

I de enkelte regulativer er opstillet et skema over, hvilke vandløbsstrækninger, der skal have hvilken bræmmebredde.

Lov om randzoner, hvorefter der gælder, at der i en randzone på indtil 10 m fra brinken ikke må foretages gødsning, sprøjtning, dyrkning eller anden jordbearbejdning er trådt i kraft 1. september 2012. Reglerne gælder for alle åbne vandløb i landzone på nær ikke-målsatte vandløb i marsken og marsklignede tilstande. Udmålingen af bræmmebredden sker efter samme principper som angivet ovenfor.

2.4.2 Skyggegivende vegetation

Varde Kommune vil gerne have flere vandløbsstrækninger, hvor grødevæksten begrænses af skyggegivende vegetation. I den forbindelse kan kommunen foretage plantning af velegnede træer langs vandløbene efter aftale med de pågældende lodsejere.

Det er dog ikke alle steder, der bør plantes, hvorfor bræmmen ikke må beplantes uden det er aftalt med vandløbsmyndigheden.

Brinkvegetationen i øvrigt skal som udgangspunkt blive stående. Kun vegetation, der kan forventes at nedsætte vandføringsevnen væsentlig, bliver slået.

2.4.3 Lovlige vandingsmetoder

Mulepumper og vindpumper er at foretrække som metoder til vanding (med vandløbsvand) af husdyr. Herved minimeres risikoen for, at smitte overføres med vandløbsvandet til andre dyr.

Såfremt man ikke ønsker at benytte vind- eller mulepumper til husdyrvanding, kan der søges om tilladelse til etablering af et vandingsted. Dette skal udformes, således at kreaturerne ikke kan træde ud i vandløbet og således, at vandløbet ikke tilføres sand mm.

Det kræver altid tilladelse efter vandløbsloven at etablere et vandingsted.

Figur 7 viser et eksempel på en udformning, der tilgodeser ovennævnte. Udformningen mindsker også udvikling af de fluer og stikmyg, der ofte plager kreaturerne.

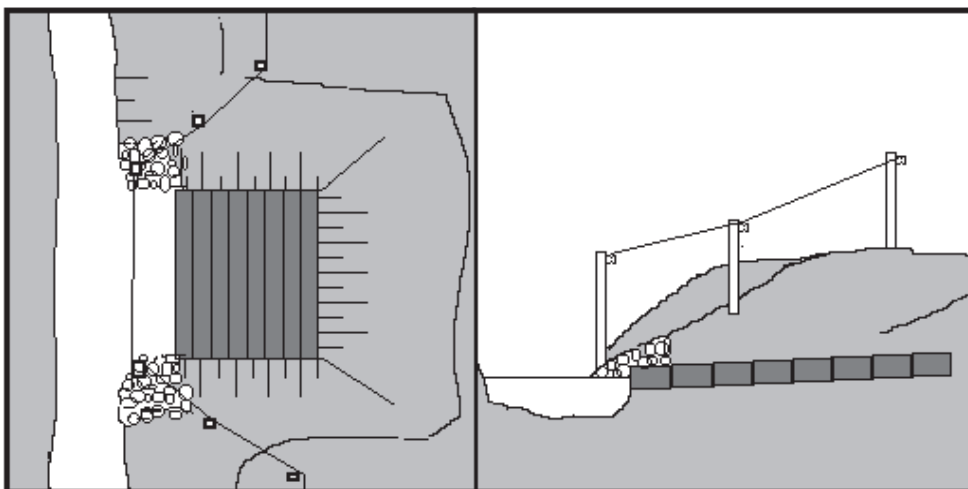

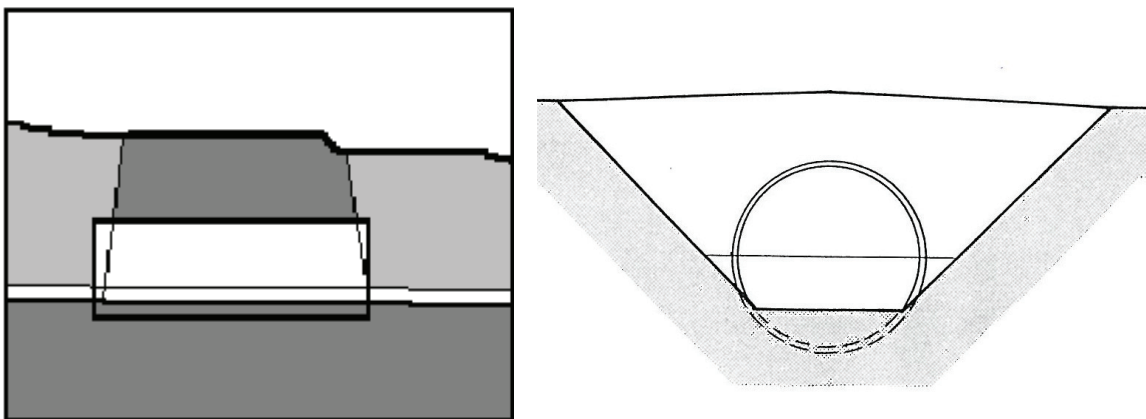
Fig. 7. Principskitse for vandingsted for husdyr.

Anden udformning af vandingssted kan godkendes, hvis det kan sandsynliggøres, at vandløbet ikke vil blive tilført jord eller forurenende stoffer ved den pågældende udformning.

2.4.4 Etablering af rørbroer eller andre typer broer

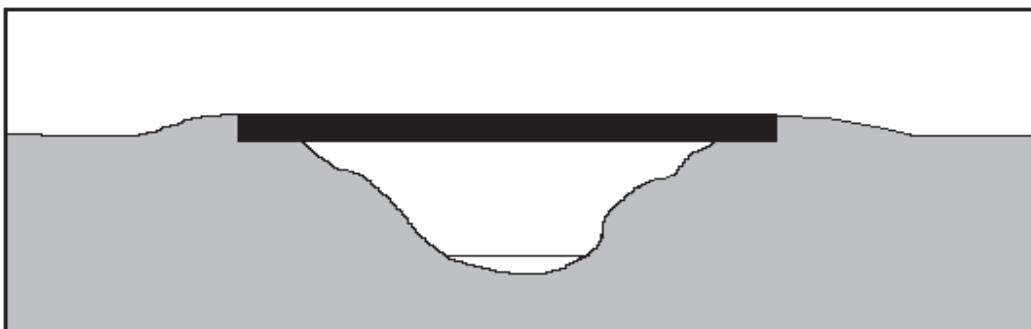
Der kræves tilladelse til anlæggelse af rørbroer i vandløbene. Dette er begrundet i mange forkert anlagte og dimensionerede rørbroer. Forinden anlæggelse skal kommunens tekniske forvaltning godkende placering og dimensioner. Af hensyn til fiskenes vandring skal rørbroen være så kort som muligt. Der kan normalt ikke opnås tilladelse til markoverkørsler på en længde over 9 meter.

Rørbroerne skal være nedgravet, således at rørbunden ligger med ca. 1/5 del under regulativmæssig bund og parallel med denne. Den herved fremkomne "bundbredde" i røret, skal mindst svare til regulativmæssig bundbredde. Rørdiameter skal derfor mindst være 1,25 x regulativmæssig bundbredde.

Fig. 8. Længde- og tværsnit af korrekt anlagt rørbro, som er nedgravet med 1/5 del af rørdiameteren.

Kommunen foretrækker, at kreaturovergange i videst mulig omfang bliver en broovergang som fig. 9.

Fig. 9. Træ eller betonbro

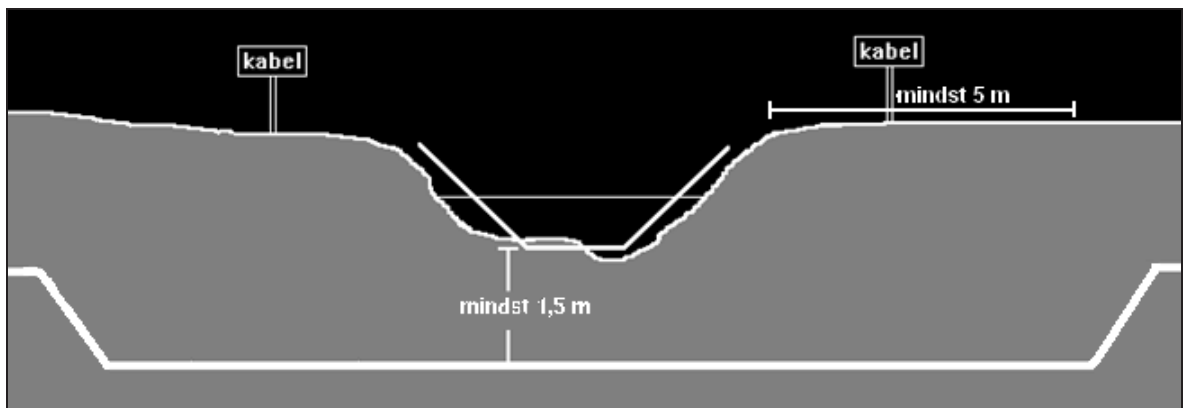
Andre typer broer kræver også tilladelse, idet de, selvom de måske ikke påvirker vandløbets vandføringsevne, bevirker indgreb i vandløbets brink, der som oftest vil være beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Al færdsel med maskiner, husdyr mv. på tværs af åbne vandløb skal ske over broer, overkørsler eller lignende.

Broer, der ikke længere er behov for, skal fjernes. Fjernelsen af broerne kræver tilladelse med mindre det fremgår af tilladelsen til at anlægge broen, at den skal fjernes når brugen af broen ophører.

2.4.5 Underføring af rør og kabler

Krydsning af vandløbene med rør og kabler kræver tilladelse efter vandløbsloven og tilladelsen indeholder 4 ugers klagefrist efter offentliggørelsen. Der vil normalt blive sat krav som, at der skiltes tydeligt på begge side af vandløbet, at underføringen er mindst 1,5 m under regulativmæssig vandløbsbund, og at denne dybde skal holdes mindst i en afstand på 5 m fra vandløbets brinker ved vandløb med en bundbredde mindre end 5 m. For større vandløb skal dybden holdes i en afstand fra brinken svarende til bundbredden på vandløbet.

Fig. 10. Korrekt kabelunderføring

2.4.6 Restaurering af vandløbene

Forbedring af forholdene i vandløbene skal følge vandløbshandlingsplanernes bestemmelser. Derudover kan der ad hoc udføres mindre forbedringer beskrevet nedenfor.

2.4.6.1 Etablering af passagemuligheder for faunaen

Hvor der i forbindelse med rørbroer o. lign konstateres passageproblemer, vil kommunen søge at skabe passage for faunaen ved etablering af stryg. Mindre stryg vil blive lavet i forbindelse med almindelig vandløbsvedligeholdelse, såfremt det kan ske indenfor de regulativmæssige dimensioner og uden at det giver afvandingsmæssige konsekvenser. Etablering af større stryg kræver en reguleringssag.

I vandplanerne er konkret angivet hvilke spærringer, der skal fjernes i den pågældende planperiode.

2.4.6.2 Etablering af gydebanker

Varde Kommune vil søge at etablere gydebanker i højt målsatte vandløb, hvor der fysisk er mulighed for det. Gydebankerne vil blive lavet på strækninger med godt fald (4-7 %) ved at udskifte en del af den eksisterende vandløbsbund med gydegrus. Gydebankerne vil blive lavet, så de ikke giver afvandingsmæssige konsekvenser.

2.4.6.3 Frilægning af rørlagte strækninger

Hel eller delvis reovering af rørlagte strækninger på grund af sammenbrudte eller forskudte rør påhviler lodsejerne.

Såfremt en rørlagt strækning skal udskiftes, kan det være en æstetisk og økonomisk fordel at frilægge strækningen. Lodsejerne kan således være med til at give miljøet et skub i den rigtige retning. Varde Kommune vil derfor opfordre lodsejerne til at overveje muligheden for at frilægge rørlagte strækninger.

I vandplanerne er konkret angivet hvilke rørstrækninger, der skal prioriteres fritlagt i den pågældende planperiode.

2.4.6.4 Brønddæksler på rørlagte strækninger

Rørlagte strækninger er ejet af lodsejerne, men rensning af sandfangsbrøndene påhviler vandløbsmyndigheden. Brønde vil dog kun blive rensset, hvis de er stoppet og de berørte lodsejere henvender sig. Brønddæksler skal være frigravede og ført op til terræn. Af arbejdsmiljømæssige grunde skal brønddækslerne være udført af plast eller tilsvarende, således at vægten af dækslet højst må være 25 kg. Det er lodsejeres forpligtelse at sikre at dækslerne overholder ovennævnte krav.

Planredegørelse

3. PLANREDEGØRELSE

Regulativerne skal udarbejdes under afvejning af alle de interesser, der knytter sig til vandløbet - afvanding, fiskeri, sejlads mm. I regulativerne skal der desuden tages hensyn til de eksisterende planer for området.

3.1 Vandplaner 2010 - 2016

Vandplanerne skal sikre gennemførelsen af EU's vandrammedirektiv, der skal opnå et forbedret vandmiljø på tværs af landegrænserne i EU. Vandrammedirektivet er udmøntet i miljømålsloven (LBK nr. 932 af 24.09.2009). På landsplan er der udarbejdet 23 vandplaner, hvoraf Varde Kommune har vandløb i 2 planområder henholdsvis 1.8 Ringkøbing Fjord og 1.10 Vadehavet. Vandplanerne kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside.

http://www.naturstyrelsen.dk/Vandet/Vandplaner/Se_vandplanerne/Vadehavet/

Til hver vandplan er der knyttet et indsatsprogram, som beskriver, hvilken indsats og hvilke virkemidler der skal til for at nå de mål, som er opstillet i vandplanerne.

De vigtigste virkemidler er:

- krav om yderligere efterafgrøder for at reducere udledningen af kvælstof
- at anlægge randzoner og vådområder ved indløb til søerne for at reducere fosfor
- randzoner langs vandløb og søer reducerer også kvælstof
- at ændre vedligeholdelse eller restaurere vandløb for at forbedre plante- og dyreliv
- at kloakere eller forbedre rensning af spildevand, og dermed reducere udledning af organisk stof i spildevandet, der er årsag til iltvind i vandløb
- teknisk ændring af normfastsættelsessystemet (neutralisering af kvælstofeffekten ved udtagning af landbrugsarealer)
- ingen jordbearbejdning før forårssåede afgrøder
- forbud mod pløjning af fodergræsmarker i visse perioder
- efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker

Af ovennævnte virkemidler kan et krav til ændret vandløbsvedligeholdelse betyde, at et vandløbsregulativ skal ændres væsentligt. Der kan være tale om helt eller delvist ophør med vandløbsvedligeholdelsen.

Andre tiltag, der kan betyde ændringer i vandløbsregulativerne på grund af ændringer i de fysiske forhold er:

- restaurering af vandløb
- åbning af rørlagte strækninger, og
- fjernelse af fysiske spærringer

Alle disse tiltag kræver udarbejdelse af et projekt og/eller en vandløbsretslig behandling før ændringer af de fysiske forhold skal indføres i vandløbsregulativet for vandløbet.

De vandløb, der skal have udført en eller flere af ovennævnte tiltag, er udpeget på de til vandplanerne tilhørende kortbilag.

http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=miljoegis_vandrammedirektiv2011

http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=miljoegis_vandrammedirektiv_ekstrahoering

Der henvises til oplysningerne på disse sider, da udskrifter af disse vil være enten for store eller for udetaljerede til at de kan anvendes som bilag til dette hovedregulativ.

3.2 Vandløbsmålsætninger

I statens vandplaner er fastsat hvilke målsætninger de enkelte vandløb skal opnå. Der anvendes følgende målsætninger:

For naturlige vandløb:

- Høj økologisk tilstand
- God økologisk tilstand

For kunstige og stærkt modificerede vandløb:

- Maksimalt økologisk potentiale
- Godt økologisk potentiale

Dertil er der opsat et miljømål for den faunaklasse den enkelte vandløbsstrækningen forventes at kunne opnå. Målene rangerer fra DVFI 4 til DVFI 7. Desuden er der et antal vandløb, der på grund af f.eks. saltvandspåvirkning ikke kan udtrykkes ved DVFI.

Vandplanerne afløser de tidligere regionplaners og kommuneplaners recipientkvalitetsmålsætninger.

3.3 Vandindvinding

Vandplanerne forholder sig til vandindvinding, hvor denne kan påvirke forholdene i vandløbene.

Hvor påvirkningen af medianminimum vandføringen ifølge de hidtidige beregninger er større end de opstillede maksimum grænser, er der angivet et foreløbigt behov for begrænsning af vandindvinding af hensyn til vandløbene.

3.4 Jordbrug

Størsteparten af vandløbene i Varde Kommune er regulerede med henblik på intensiv landbrugsdrift.

Hvor ændret vedligeholdelse af vandløbene jf. kravene i vandplanerne, betyder mere vandlidende arealer langs vandløbene, vil der blive ydet erstatning indenfor rammerne af landdistriktsprogrammet.

3.5 Natur

Naturbeskyttelsesloven skal sikre et alsidigt dyre- og planteliv - også i vandløbene. Udover fiskeinteresser bør også det lavere dyre- og planteliv prioriteres højt.

Kommunevandløbene er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket medfører, at ændringer af vandløbenes åbne forløb skal godkendes af kommunen.

Vandløb, der tidligere har haft en regulativmæssig bundbredde på 2 m og derover, er tillagt beskyttelseslinjer jf. § 16 i naturbeskyttelsesloven. Ifølge denne, må der ikke indenfor en afstand af 150 m fra vandløbene opstilles skurvogne/master mv., foretages beplantning, eller etableres bygninger uden tilladelse fra Varde Kommune.

Hvilke vandløbsstrækninger det præcist drejer sig om, fremgår af de enkelte regulativer.

Udarbejdelsen af Natura2000 planer til afløsning af de bestemmelser, der fra de tidligere regionplaner er overført til kommuneplanen, er offentliggjort d. 8. december 2011. I disse planer er der et afsnit, der uddyber den enkelte plans sammenhæng og synergi med vandplanen for området. Potentielle konflikter mellem Vand- og Natura2000 planen skal som udgangspunkt være afdækket i forbindelse med vedtagelse af vandplanen.

Ved ændret vedligeholdelse af et vandløb, skal konsekvenserne for de tilstødende naturområder være vurderet i forbindelse med regulativudarbejdelsen. Det gælder både for Natura2000 områder, § 3 beskyttede områder og områder, der kan være habitat for arter på habitatdirektivets bilag IV.

3.6 Spildevandsplanen

Varde Kommunes spildevandsplan 2010-2015 beskriver status for spildevandsforholdene for Varde Kommunes borgere, samt de tiltag der forventes foretaget i planperioden for at mindske udledningen af spildevand til recipienterne. Spildevandsplanen kan ses på Varde Kommunes hjemmeside:

<http://www.vardekommune.dk/files/cache/20110929144627df77e0856c1447e789e2f1f53cb25e24/spildevandsplan.mht>

I Varde Kommune er ca. 16.400 ejendomme tilsluttet offentlig kloak og ca. 10.400 ejendomme er ikke tilsluttet offentlig kloak.

Der er 10 offentlige renseanlæg i Varde Kommune og 3 offentlige nedsivningsanlæg. Renseanlæggene ejes af Varde Kloak og Spildevand A/S, der ligeledes forestår drift og administration af anlæggene. De offentlige renseanlæg har alle udledning til offentlige vandløb.

Anlæggenes type og belastning kan ses i nedenstående tabel 8.1 fra spildevandsplanen.

Anlæg	Anlægstype	Godkendt kapacitet [PE]	Stofmæssig belastning [PE]	Hydraulisk belastning [m ³ /år]	Vandmængde pr. PE [l/PE/d]
Varde	MBNDK	32.000	27.090	4.266.700	431
Skovlund ¹	MBNDK	23.500	25.750	1.319.400	141
Outrup	MBNDK	11.000	1.970	201.000	283
Nr. Nebel	MBNDK	9.100	4.540	496.500	301
Nordenskov	MBNK	7.000	3.500	301.600	385
Årre	MBN	4.000	2.040	343.300	563
Agerbæk	MBN	3.000	1.620	260.300	468
Sig	MBN	3.000	1.130	406.700	992
Nymindegab ²	MBNK	2.400	760	86.000	302
Starup	MBN	1.000	440	108.000	670

Tabel 8.1 Den gennemsnitlige stofmæssige og hydrauliske belastning på renseanlæg i Varde Kommune. Gennemsnittet er baseret på analysedata for 2006-2008. 1) Belastningen kan være meget varierende, da der er tilsluttet en stor industri (Flensted). 2) Renseanlægget har en meget sæsonbetonet belastning, da store dele af kloaklandet består af sommerhusområder.

Som en del af den overordnede plan for den fremtidige spildevandsrensning i Varde Kommune skal i alt 8 anlæg nedlægges henover de næste 25 år. I planperioden vil tre anlæg blive nedlagt og i perspektivperioden vil yderligere to anlæg blive nedlagt. Spildevandet herfra vil blive pumpet til andre renseanlæg.

I planperioden nedlægges Årre i 2014, Starup i 2012 og Agerbæk Renseanlæg i senest 2015, og spildevand afskæres herefter til Varde og Skovlund Renseanlæg.

I perspektivperioden sker der yderligere en centralisering i kommunen, således vil Nordenskov, Sig og Nymindegab Renseanlæg blive nedlagt inden 2020. Senere nedlægges renseanlæggene ved Nr. Nebel og Outrup.

Med tiden vil det således kun være Varde Å, der bliver recipient for rensset spildevand. Hvorvidt der stadig vil være overløb til mindre vandløb, kan ikke oplyses på nuværende tidspunkt, da de eksisterende overløbsbygværker skal undersøges nærmere for funktion og aflastningshyppighed. Der er pt. ca. 61 overløbsbygværker i Varde Kommune.

Belastningen af vandløbene med spildevand fra renseanlæg og overløbsbygværker har som oftest ikke nogen direkte betydning for vandløbenes vedligeholdelse. De har derimod stor betydning for vandløbenes målopfyldelse og kan dermed indirekte få betydning for, hvorvidt der vil blive krævet ændret vandløbsvedligeholdelse for at opnå vandløbet målsætning.

3.7 Okker

En stor del af arealerne langs vandløbene er klassificeret som okkerpotentielle. Disse arealer kan ses på Danmarks Miljøportal under *Tilskudsordninger og drift af landbrug; Lavbund og okker*. <http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/>.

I henhold til Bekendtgørelse af lov om okker nr. 934 af 24. september 2009 må udgrøftning og dræning inden for jordbrugserhvervet ikke påbegyndes indenfor disse områder uden godkendelse efter § 3 i ovennævnte lov.

Almindelig jævnlig vedligeholdelse må udføres ned til eksisterende bund. Ekstra uddybning er en overtrædelse af okkerloven.

En stor del af de okkerpåvirkede vandløb vil kunne opklassificeres til fiskevand, når okkerpåvirkningen med tiden reduceres.

Spuling af drænen bevirker, at store mængder okker kan udskylles i vandløbet. Dette er forbudt jf. § 27 i miljøbeskyttelsesloven, hvorfor spulevand skal opsamles. Spulevandet kan normalt uden skadevirkninger udsprede på landbrugsjord.

3.8 Udsætningsplaner

Det er DTU Aqua, Afdeling for Ferskvandsfiskeri, der foretager den løbende revision af de eksisterende ørredudsætningsplaner.

I de seneste 20-25 år er der sket store forbedringer af vandløbene: Ophør af forurening, miljøvenlig vandløbsvedligeholdelse, reetablering af gydepladser og genskabelse af tidligere rørlagte vandløb og fritlægning af naturligt snoet forløb i større åer. I mange vandløb genskabes nye gydebestande. Fordi de enkelte vandløb ændrer karakter m.h.t. bærekapacitet og fiskeforekomst og -tætheder, er det nødvendigt løbende at foretage en revision af ørredudsætningsplanerne.

På den enkelte station laves en beskrivelse af den fysiske tilstand, herunder vurdering af, hvor store fisk der skal sættes ud på den pågældende strækning af vandløbet. Herefter elektrofiskes strækningen for at se hvor mange fisk den aktuelt rummer. På grundlag af beskrivelserne og befiskningerne udarbejdes en udsætningsplan med forslag til de kommende 6-7 års udsætninger. Udsætningsplanen sendes til den lokale lystfiskerforening, som administrerer udsætningerne, samt til en lang række myndigheder.

3.9 Datagrundlaget

Alle åbne vandløbsstrækninger med enkelte undtagelser er i forbindelse med sidste regulativrevision opmålt ved tværprofilopmåling pr. 100-150 m, samt ved rørbroer o.lign. Derudover er dræn-, spildevands- og overfladevandsudløb blevet opmålt, såfremt de var synlige på opmålingstidspunktet. Ved vandløbene er samtlige bygværker o.lign. registreret og stationeret.

I forbindelse med den løbende vandløbsadministration og -vedligeholdelse er enkelte vandløbsstrækninger blevet opmålt. Disse opmålinger indgår tilsvarende i datagrundlaget for regulativerne.

I forbindelse med den kommende regulativrevision vil behovet for nyopmåling blive vurderet for hvert enkelte vandløb.

3.10 Konsekvenser af en regulativrevision

Ved revision af regulativerne vil der blive taget udgangspunkt i eksisterende regulativer og at de oprindeligt fastsatte afvandingsmæssige forhold som hovedregel ikke må forringes.

Opfyldelse af vandplanernes målsætninger kan imidlertid forudsætte en reduceret vandløbsvedligeholdelse og derved en ringere afvandingsstilstand. I redegørelsen til de enkelte regulativer, skal der redegøres for grundlaget for og konsekvenserne af eventuelle ændringer i regulativet.

Ved revision af de regulativmæssige dimensioner kræves en forudgående reguleringssag og dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Hvor bygværker (hovedsagelig rørbroer) ikke er anlagt korrekt i henhold til det gældende regulativ, vil der normalt være knyttet en bemærkning til rørbroen i regulativet.

3.10.1 Afvandingsmæssige konsekvenser

Regulativerne fastsætter anlæg, bundkoter og bundbredder på vandløbene, således at der ikke bliver væsentlige ændringer i forhold til tidligere regulativmæssige dimensioner.

For hver enkelt vandløbsstrækning vil de afvandingsmæssige konsekvenser af regulativrevisionen blive beskrevet i forhold til det tidligere regulativ. Er der ved revision af et regulativ ikke sket ændringer, vil der ikke være afvandingsmæssige konsekvenser af vedtagelsen af regulativet.

Konsekvenserne skal som nævnt oplyses i redegørelsen til regulativet.

3.10.2 Miljømæssige konsekvenser

Såfremt der ved en regulativrevision sker ændringer i vedligeholdelsen, således at det vil have miljømæssige konsekvenser, vil der være redegjort for disse konsekvenser i regulativets redegørelsesbilag.

Generelle bestemmelser

Gældende for samtlige offentlige vandløb

4. GENERELLE BESTEMMELSER

Følgende bestemmelser (afsnit 4.1 - 4.6) er gældende for samtlige offentlige vandløb i Varde Kommune - med mindre andet er nævnt i det enkelte regulativ.

4.1 Administrative bestemmelser

Vandløbene administreres af Varde Byråd.

1. Vandløbene incl. bygværker mv. skal vedligeholdes således, at den fastsatte skikkelse, og dermed vandføringsevne ikke ændres.
2. Vandløbenes vedligeholdelse påhviler Varde Kommune. Undtaget herfra er hel eller delvis fornyelse af rørlagte strækninger.
3. Bygværker, f.eks. stryg og skråningssikringer, herunder faskiner, der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet.
Vedligeholdelsen af øvrige bygværker f.eks. broer og overkørsler påhviler de respektive ejere eller brugere.

Ejerne - eller brugerne - har pligt til at optage og bortskaffe slam, grøde o.a., der samler sig ved bygværker, jf. vandløbslovens § 27, stk. 4.

Bygværker, der ikke vedligeholdes forsvarligt, kan fjernes eller istandssættes på vandløbsmyndighedens foranstaltning, og på ejerens bekostning, jf. vandløbslovens kap. 11.

4. Beplantningen langs vandløbene tilstræbes bevaret af hensyn til dens grødebegrænsende virkning. Fældning og beskæring af beplantning skal ske efter aftale med vandløbsmyndigheden. Det tilstræbes, at afskårne grene placeres på den side af vandløbet, hvor de er afskåret. Fældning og beskæring af beplantningen foretages således, at beplantningens skyggegivende effekt bevares mest muligt, jf. vandløbslovens § 34.

4.2 Bestemmelser om sejlads

I Varde Kommune er de fleste tidligere kommunevandløb ikke store nok til, at der kan sejles på dem. Der er derfor et generelt forbud mod sejlads på vandløbene. De tidligere amtsvandløb er derimod som oftest store nok til at sejlads kan tillades.

De nærmere bestemmelser er beskrevet i regulativerne for de enkelte vandløb.

Sejlads med udlejningsbåde følger sejladsregulativet.

4.3 Bredejerforhold

1. Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 m langs naturlige eller i vandplanerne målsatte vandløb. Græsning og høslet er tilladt i bræmmen.

Skyggegivende beplantning må foretages efter aftale med vandløbsmyndigheden.

Etablering af vandingssteder kræver tilladelse af vandløbsmyndigheden.

2. Bredejere - og brugere - er uden erstatning pligtige til at tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner, og disses arbejde langs vandløbenes bredder. Hvor ikke andet er beskrevet i vandløbsregulativerne er arbejdsbæltet op til **10 m bredt**.

Bygninger, bygværker, faste hegn, udgravninger og lignende anlæg af blivende art, må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse, anbringes nærmere vandløbenes kanter end **10 m**. Ønsker kommunen at foretage beplantning evt. som skyggegivende, skal dette ske efter aftale med bredejeren.

For rørlagte strækninger må beplantning - ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse - etableres nærmere ledningens midte end **6 m**. Uanset afstanden fra rørledningen, er det lodsejeren, der har ansvaret, hvis der kommer rødder i rørledningen. Lodsejere kan påbydes at rydde et bælte på 6 m på hver side af rørlægningen for vedplanter over **0,6 m** højde.

Bygninger, bygværker, faste hegn, udgravninger og lignende anlæg af blivende art, må ikke anbringes nærmere rørlægningens midte end **5 m**.

Hvor anden lovgivning (f.eks. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser) foreskriver længere afstande, er disse krav gældende.

3. Arealer beliggende langs vandløbene må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse benyttes til løsdrift, med mindre der opsættes og vedligeholdes et forsvarligt hegn i en afstand af mindst **2,0 m** fra øverste vandløbskant. Flytbare hegn kan eventuelt anbringes i en afstand på mindst 1 m fra øverste vandløbskant. De enkelte regulativer vil indeholde bestemmelserne herom. Tværgående hegn udføres som led. Ejerne er pligtige til at fjerne opsatte hegn inden 2 uger, såfremt vandløbsmyndigheden giver meddelelse herom, såfremt dette er nødvendigt af hensyn til udførelse af vedligeholdelsesarbejdet. Tilsynets meddelelse kan ske ved annoncering i et lokalt dag- eller ugeblad.

Skader på mandskab eller vedligeholdelsesmateriel, som følge af ikke-vedligeholdte hegn eller hegnsmateriale i vandløbet, vil blive krævet erstattet af bredejeren.

4. I henhold til vandløbslovens § 6 må ingen bortlede vandet fra vandløbene, foranledige at vandstanden i vandløbene forandres, eller at vandets frie løb hindres. Regulering, herunder rørlægning af vandløbene, etablering af rørbroer og overkørsler, må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens bestemmelse. Ingen må uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden foretage foranstaltninger med anlæg ved vandløbene, således at anlægget kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ eller vandløbsloven.
5. Vandløbene må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, urensset spildevand eller andre væsker, der foranlediger aflejringer, forurener eller på anden måde forringer vandløbene, jf. miljøbeskyttelseslovens bestemmelser.
6. Bredejere og brugere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbene til husdyrvanding med mulepumpe eller vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af vandingssteder, der graves uden for vandløbenes profil og indhegnes således, at dyrene ikke kan træde ud i vandløbene. Anden vandindvinding må ikke finde sted uden tilladelse, jf. vandforsyningslovens bestemmelser.
7. Nye tilløb og tilløb, der reguleres, skal så vidt muligt forsynes med en overkørsel med **5 m** ovenbredde ved udløbet til brug for transport af materiel, der anvendes til vandløbenes vedligeholdelse.
8. Skalapæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den for beskadigelsen eller fjernelsen ansvarlige, pligtig til at bekoste retableringen.
9. Beskadiges vandløb, faskiner, røroverkørsler, bygværker eller andre anlæg ved vandløbene, eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven eller bestem-

melserne i dette regulativ, kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne for den forpligtigedes regning, jf. vandløbslovens § 54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtigedes regning, jf. vandløbslovens § 55.

10. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrånninger.
Aflejringer i vandløbet ud for eksisterende udløb, må fjernes efter aftale med Varde Kommune, såfremt drænudløbet er lovligt placeret jf. tidligere regulativ.

Fremtidige rør- og dræntilløb må ikke lægges dybere end 10 cm over regulativmæssig bundkote.

Etablering af andre rørledninger og lægning af kabler, rørledninger o.l. under vandløbene, må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

11. Lovlig etablerede åluser og andre fangstredskaber i vandløbet skal afmærkes tydeligt ved hjælp af træpæle. Metalrør må ikke anvendes. Afmærkningen skal tydeligt angive fangstredskabernes udstrækning. Ejere af fangstredskaber i vandløbet er pligtige til at fjerne grøde fra disse, så fangstredskaberne ikke giver anledning til opstuvninger.

Skader på vedligeholdelsesmateriel, som følge af brug af andet pælemateriale eller lave, ikke-synlige pæle, vil blive krævet erstattet af bredejereren.

Ruser skal optages, såfremt dette annonceres senest 14 dage før vedligeholdelsens iværksættelse. Pæle og afmærkninger skal fjernes fra vandløbet i perioder, hvor fangstredskaberne ikke anvendes.

12. Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jf. vandløbslovens § 85.

4.4 Vedligeholdelse

1. Kommunale vandløb vedligeholdes af vandløbsmyndigheden i Varde Kommune.
2. Vandløbsmyndigheden afgør, om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.
3. Vandløbsmyndigheden kan foretage foranstaltninger til sikring af de fysiske kvaliteter i vandløbene, herunder udlægning af grus til sikring af bundforhold og nedsætning af faskiner. Dog skal regulativmæssig skikkelse overholdes.

Specielt gælder for vandløbsstrækninger, hvor vandløbet er væsentlig større end regulativet foreskriver, at vandløbsmyndigheden kan indsnævre vandløbsprofilen til regulativmæssig bundbredde, -kote og anlæg, såfremt det skønnes nødvendigt af hensyn til vandløbskvaliteten.

4. Vandløbsmyndigheden har med udgangspunkt i planredegørelsen besluttet, at vedligeholdelsen af de enkelte vandløbsstrækninger skal udføres således, at vandløbenes fysiske tilstand er i overensstemmelse med vandplanernes eventuelle krav til vandstandshævning i forbindelse med okkerbekæmpelse. Vandløbsmyndigheden har i konsekvens heraf besluttet følgende vedligeholdelsesprincipper.

4.4.1 Oprensning af aflejringer

Spærringer i vandløbssystemerne som f.eks. afbrækkede grene, væltede træer og udskredne brinker, som skønnes at være til gene for vandets frie løb, fjernes fra vandløbsprofilen når kommunen bliver opmærksom på det. Træerne mv. placeres indenfor arbejdsbæltet og skal bortskaffes af lodsejerne.

Såfremt de opmålte profiler har et mindre tværsnitsareal, end arealerne angivet ved de regulativmæssige dimensioner, med en tilladt bundhævning på 10 cm, iværksættes vedligeholdelse i førstkomende august/september, til den i regulativet fastsatte skikkelse - eller til et tilsvarende tværsnitsareal (se side 14-15). Lokale sandbanker kan dog fjernes hele året.

Vandløbsbunden må oprensnes til 10 cm under regulativmæssig bundkote, med forholdsmæssig indsnævring af bundbredden.

Hvor vandløbsbunden naturligt har udviklet sig i større dimensioner end nævnt i regulativet, foretages normalt ikke opfyldning eller udjævning.

Oprensning iværksættes kun til vedligeholdelse af de i regulativet fastsatte dimensioner, dvs. at huller i vandløbsbunden eller brinken under de fastsatte dimensioner ikke jævnes eller på anden måde fyldes i forbindelse med vedligeholdelsen.

Det tilstræbes, at vandløbssiderne henligger i naturlig tilstand. Vandløbsmyndigheden kan dog foretage skråningssikring og kantafretning på kortere strækninger, hvis og når kommunen skønner, at der er risiko for, at brinkerne falder eller skrider ud i vandløbet. Det er dog et hovedprincip, at vandløb har ret til at udvikle sig og "flytte skel".

Vandløbsmyndigheden kan vælge at udføre oprensningsarbejdet etapevis på delstrækninger med en tidsmæssig forskydning.

På de vandløbsstrækninger, hvor den faktiske bundbredde overskrider den regulativmæssige, udføres oprensning i en strømmende efter samme princip som beskrevet under grødeskæringen, jf. fig. 2 side 12.

Ved oprensningen fjernes sand- og mudderaflejringer, hvorimod fjernelse af sten og grus så vidt muligt undgås.

Ved kantafretning bør overhængende brinker så vidt muligt bevares.

Hvis der indtræder fare for betydelige skader, som følge af unormalt store aflejringer i vandløbene, kan vandløbsmyndigheden iværksætte ekstraordinære oprensninger. Det forudsætter dog normalt, at lodsejere fremsætter ønske herom, og at det vurderes at have betydning for en væsentlig del af de berørte arealer.

Der vil forekomme vandløbsstrækninger, hvor der normalt ikke vil blive foretaget kontrol af dimensionerne. Dette kan skyldes, at vandløbet løber i naturområder, der er vanskeligt tilgængelige, eller at det landbrugsmæssige afvandingsbehov er ubetydeligt. Strækningerne og de specielle vedligeholdelsesbestemmelser vil fremgå af regulativet.

4.4.2 Grødeskæring

Grødeskæring foretages i perioden 15. maj til 1. november og iværksættes på hel- eller delstrækninger, såfremt strømmenden tilgror mere end tilladt i regulativet eller efter en fastsat termin.

Hvor grødeskæring foretages manuelt, iværksættes denne ud fra fastsatte terminerne, som følge af vandløbsmyndighedens almindelige tilsyn med vandløbene eller efter henvendelse fra de berørte lodsejere.

Hvor grøden skæres maskinelt eller med båd, sker grødeskæringen til fastsatte terminer +/- 14 dage. Hvor der ikke er fastsat terminer for grødeskæringen, vil denne blive annonceret med anmodning om, at lodsejerne fjerner generende hegn, ruser og pæle mv. Såfremt grødeskæringsudstyret beskadiges som følge af ikke fjernede metalpæle o.lign, vil vandløbsmyndigheden rejse erstatningskrav

Grødeskæring skal udføres, så grøden fjernes i vandløbenes naturlige strømrende, der normalt slynger sig fra side til side ned gennem vandløbet. Strømrønden er som oftest den dybeste del af vandløbet tværsprofil. Deler strømrønden sig i flere løb, er de regulativmæssige krav til strømrendebredden tilgodeset, hvis summen af strømrendebredderne er større end den mindst angivne strømrendebredde i regulativet.

Grøden, der vokser uden for strømrønden (sædvanligvis de samme steder, hvor vandløbene aflejrer banker) efterlades.

Den grøde, der skæres, skal skæres i bund. Arbejdet udføres manuelt, hvor vandløbene har en høj målsætning, og hvor det er praktisk muligt ud fra grødemængder, dybde og bundforhold. Grødeskæring foretages de øvrige steder med mejekurv eller grødeskærebåd. Strømrønden skæres som angivet i nedenstående skema.

Eksempel:

Grødeskæring vil blive foretaget jf. nedenstående skema, dog således at terminerne har et spillerum på +/- 14 dage.

Eksempel Bæk station	1. termin	Strømrønde-bredde m	2. termin	Strømrønde-bredde m	Maskin./ Håndskær.
0 - 187	1.7	0,25 - 0,40	1.9	0,30-0,50	Håndskær.
250 - 1003	1.7	0,20 - 0,30	1.9	0,20-0,40	Håndskær.
1003 - 1213	1.7	0,15 - 0,25	behov	0,30	Håndskær.

Ved terminsbestemt skæring af grøden skal strømrendebredden udvides til at ligge i det angivne interval. Ved terminsbestemt grødeskæring er grøden skåret ifølge regulativet, hvis strømrendebredden ligger i det angivne interval umiddelbart efter grødeskæringen.

Ved grødeskæring efter behov må strømrønden højst udvides til den angivne bredde. Ved behovsskæring kan skæring eventuel helt undlades.

4.4.3 Bredvegetation

Bredvegetationen skæres normalt ikke.

Hvor vandløbsmyndigheden finder skæring påkrævet a.h.t. de afvandingsmæssige konsekvenser, må skæringen først udføres efter den 15. august og bør kun omfatte områder med urtevegetation, der står med stive stængler hele vinteren som f.eks.: Tagrør (*Phragmites australis*) og Dunhammer (*Typha* sp.).

Planter med ringe brinkstabiliserende effekt f. eks. brændenælde (*Urtica* sp.) kan dog bekæmpes ved hyppig slåning i forbindelse med såning/plantning af mere stabiliserende arter. Udgifterne til såning og plantning afholdes af kommunen.

Vedplanter samt nedhængende grene i vandløbsprofilen kan fjernes, hvis det hæmmer afstrømningen væsentligt.

Varde Kommunes byråd har i foråret 2012 vedtaget en plan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Denne indsatsplan forpligter lodsejere at bekæmpe kæmpebjørneklog på deres arealer. Ifølge planen skal alle kæmpebjørneklo bestande være bekæmpet første gang inden den 1. juni og igen inden den 15. august, ellers kan kommunen påbyde bekæmpelse heraf. Indsatsplan kan ses på kommunens hjemmeside: <http://www.vardekommune.dk/>

4.4.4 Rørlagte strækninger

Vedligeholdelse af rørlagte vandløbsstrækninger udføres normalt kun, når vandløbsmyndigheden finder det påkrævet. Vedligeholdelsen består i rensning af diverse samlebrønde.

Vedligeholdelsen af rørlagte offentlige vandløb omfatter ikke hel eller delvis omlægning af rørledninger. Udskiftning af længere rørstrækninger og ekstra spuling af rørstrækninger betragtes ikke som almindelig vedligeholdelse. Udgifterne hertil skal dækkes af lodsejerne evt. efter eksisterende partsfordeling.

4.4.5 Generelt

Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges fordelt på begge sider af vandløbet. Hvor bevoksning, høje brinker o.l. medfører, at vedligeholdelse bedst kan udføres fra én side, foretages arbejdet fra denne side. Den afskårne grøde skal så vidt muligt optages fra vandløbet, efterhånden som den afskæres. På strækninger, hvor det ikke er muligt at opsamle grøden, kan den drive frit med strømmen og opsamles på hensigtsmæssige steder. Oplægges grøden i en stak, således at ensilering kan ske, skal vandløbsmyndigheden fjerne grøden eller sprede den efter aftale med bredejeren inden 2 døgn.

Afskåret grøde og kantvegetation, samt fyld fra oprensninger der fremkommer ved maskinel vedligeholdelse, placeres så vidt som muligt ovenfor øverste vandløbskant indenfor de nærmeste 5 m. Jf. vandløbsloven er lodsejeren pligtig til at fjerne og sprede grøden.

Udbedring af bygværker og skråningssikringer foretages fortrinsvis udenfor perioden maj - oktober. Fylden fra oprensninger m.v., der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtige til at fjerne mindst 5 m fra vandløbskanten eller sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne eller sprede fylden, kan vandløbsmyndigheden med 2 ugers skriftlig varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

Lodsejere - eller andre med interesse i vandløbet - der finder vandløbets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til vandløbsmyndigheden.

4.5 Tilsyn

1. Tilsynet med vandløbene udføres af Varde Kommune.
2. Varde Kommune afholder på begæring offentligt syn over vandløbene, eller delstrækninger heraf i forbindelse med at årets vandløbsvedligeholdelse afsluttes. Dette sker ofte omkring oktober måned.
3. Bredejere, organisationer eller andre, der begærer et sådant syn, kan træffe nærmere aftale med Vandløbsmyndigheden ved Team Miljø inden 1. oktober.

4.6 Revision

De enkelte vandløbsregulativer vil som udgangspunkt være gældende i en 10-årig periode fra vedtagelsesdagen. Dette vil dog ikke forhindre, at et regulativ kan tages op til revision før periodens udløb.

Hovedparten af de eksisterende vandløbsregulativer er vedtaget for mere end 10 år siden og burde have været revideret på nærværende tidspunkt. Vandhandleplanen, der endnu ikke er endeligt vedtaget, vil imidlertid give anledning til en del ændringer i vandløbsvedligeholdelsen i de enkelte vandløb, hvorfor revisionerne af vandløbsregulativerne vil blive foretaget i forbindelse med realiseringen af vandhandleplanen.

Gyldigheden af de eksisterende vandløbsregulativer forlænges hermed til der foreligger et revideret og vedtaget nyt vandløbsregulativ for vandløbet.

Planens vandløbsretslige status

5. PLANENS VANDLØBSRETSLIGE STATUS

Størstedelen af denne regulativhoveddel er af orienterende karakter.

Indholdet i kapitel 4 - GENERELLE BESTEMMELSER er vandløbsretslige afgørelser, der i henhold til vandløbsloven kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Regulativhoveddelen har været offentliggjort på Varde Kommunes hjemmeside i 8 uger med adgang til at indgive evt. indsigelser og ændringsforslag indtil den 9. januar 2013.

I samme periode har regulativhoveddelen været fremsendt til Varde Kommunes nabokommuner, Naturstyrelsen og andre berørte myndigheder.

Der er indkommet enkelte bemærkninger under den offentlige høring, men det har ikke bevirket væsentlige ændringer i regulativet. Naturstyrelsen har ikke haft bemærkninger til regulativet.

Hovedregulativet er vedtaget af Varde Kommunes byråd den 2. april 2013 og er gældende når der foreligger gyldige vandplaner. Statens vandplaner forventes vedtaget i 2014.